

Aanvullende module Leefstijlmonitor Middelen 2022

Vergelijking met de Gezondheidsenquête

Auteurs:

Christianne Hupkens (CBS)

Pauline Geuijen (RIVM)

Marieke Hiemstra (RIVM)

De Gezondheidsenquête (GE) is een belangrijk onderdeel van de Kern van de Leefstijlmonitor (LSM-K) en wordt ieder jaar afgenomen. Op basis van de GE worden een aantal kernindicatoren voor Leefstijl ter ondersteuning van het beleid berekend en gepubliceerd op de website van [de Leefstijlmonitor](#) en [de Staat van Volksgezondheid en Zorg](#). Daaronder vallen bijvoorbeeld prevalentie rokers en gebruikers van alcohol.

In de aanvullende modules van de Leefstijlmonitor (LSM-A) worden ook vragen gesteld over middelengebruik, maar dienen een ander doel, namelijk als achtergrondkenmerk of verdiepingsslag. Sommige vragen uit de LSM-A zijn hetzelfde of ongeveer hetzelfde als die in de GE. In dit document zullen overeenkomsten en verschillen van opzet van onderzoek, vraagstellingen en resultaten worden geschetst.

Inhoudsopgave

1.	Onderzoeksopzet	4
2.	Vraagstelling LSM-A Middelen en GE 2022	6
2.1	Roken	6
2.2	Alcohol	8
2.3	Drugs	10
3.	Resultaten vergelijking LSM-A Middelen met GE 2022	15
3.1	Roken	15
3.2	Alcohol	16
3.3	Drugs	17
3.4	Conclusie	18

1. Onderzoekopzet

Om inzicht te krijgen in de verschillen en overeenkomsten van de Aanvullende module Leefstijlmonitor Middelen (LSM-A Middelen) 2022 en Gezondheidsenquête (GE) 2022 toont tabel 1 de belangrijkste kenmerken van beide onderzoeken. De waarnemingsperiode en -frequentie zijn vergelijkbaar. De onderzoeken verschillen wel in de doelpopulatie (in de GE: 0 jaar of ouder; in de LSM-A: 15 jaar of ouder), de inzet van incentives (iPad-verloting versus cadeaubon), en de oversampling van de leeftijdscategorie 20 tot 35 jaar (niet in de GE, wel in de LSM-A). Ook de waarnemingsmode verschilt tussen beide onderzoeken. Bij de LSM-A wordt na CAWI CATI of CAPI ingezet, bij de GE wordt na CAWI alleen CAPI als mode gebruikt.

Bij de GE wordt de steekproef na CAWI vanaf het onderzoeksjaar 2018 doelgroepgericht benaderd. Dat wil zeggen dat niet alle herbenaderbare CAWI-non-respons daadwerkelijk is herbenaderd voor een CAPI-interview. Als een doelgroep relatief goed heeft gerepsondeerd in CAWI, is uit die doelgroep een kleiner deel herbenaderd voor CAPI. Op die manier is CAPI selectiever ingezet, juist in de groepen waar de CAWI-respons achterblijft. De doelgroepen zijn bepaald op basis van achtergrondkenmerken waarover informatie beschikbaar is bij de steekproeftrekking, namelijk leeftijd, migratieachtergrond en inkomen. Ook bij de LSM-A wordt een doelgroepgerichte benadering toegepast, waarbij de doelgroepen zijn bepaald als combinaties van de leeftijd, migratieachtergrond en inkomen. Een deel van de non-respons op CAWI wordt herbenaderd voor CATI of CAPI.

Voor beide onderzoeken is vrijwel hetzelfde weegmodel toegepast. Wel wijkt de indeling in leeftijdscategorieën iets af. Ook wordt bij de GE doelgroep in het weegmodel opgenomen, terwijl dit bij de LSM niet gebeurt. Voor de LSM geldt dat de drie variabelen waarop de doelgroepen zijn gebaseerd in het weegmodel van de LSM zitten (met meer categorieën dan gebruikt voor de doelgroepenindeling). Bij andere onderzoeken is gebleken dat toevoegen van de variabele doelgroep in zo'n geval weinig tot niets doet met het weegresultaat. Omdat de doelgroep-variabele bij de LSM is samengesteld met het oog op responskansen, is deze moeilijk in woorden te beschrijven; daarnaast is deze voor publicatiedoeleinden niet van belang. De toegevoegde waarde van het opnemen van deze variabele is bij de LSM te klein om dit toch te doen. Bij de GE is de doelgroep-variabele beter in woorden te beschrijven, en is gekozen om de die wel toe te voegen.

Ten slotte verschilt de context van de vragen. In de GE zijn vragen gesteld over allerlei aspecten van gezondheid, leefstijl en zorggebruik. In de LSM-A Middelen is de vragenlijst vooral gericht op roken, en het gebruik van alcohol, drugs en sportprestatieverhogende middelen.

Tabel 1. Onderzoeksopzet van de Gezondheidsenquête (GE) 2022 en de Leefstijlmonitor Aanvullende Module Middelen (LSM-A Middelen) 2022

	GE 2022	LSM-A Middelen 2022
Populatie	In Nederland woonachtige personen van 0 jaar en ouder die deel uitmaken van particuliere huishoudens.	In Nederland woonachtige personen van 15 jaar en ouder die deel uitmaken van particuliere huishoudens.
Waarnemingsperiode	Januari – december	Januari - december
Waarnemingsfrequentie	Jaarlijks	Jaarlijks
Respons	9.893 volledige responsen, waarvan 8.402 respondenten van 15 jaar en ouder	10.171 volledige responsen
Responspercentage	49% van de uitgezette steekproef	42% van de uitgezette steekproef
Incentives	Steekproefpersonen ontvangen een incentive in de vorm van een iPad-verloting.	Steekproefpersonen ontvangen een incentive in de vorm van een cadeaubon ter waarde van 5 euro.
Waarnemingsmode	Mixed-mode onderzoeksdesign: CAWI en CAPI	Mixed-mode onderzoeksdesign: CAWI, CATI en CAPI
Oversampling	Niet van toepassing	De leeftijdscategorie 20-35 jaar is voor de steekproeftrekking opgehoogd.
Doelgroepgerichte benadering	Er zijn 8 doelgroepen gedefinieerd als combinaties van de achtergrondkenmerken migratieachtergrond (2), leeftijd (5) en gestandaardiseerd huishoudinkomen (3).	Er zijn 12 doelgroepen gedefinieerd als combinaties van de achtergrondkenmerken migratieachtergrond (2), leeftijd (9) en gestandaardiseerd huishoudinkomen (5).
Weegmodel	Weegfactor is gebaseerd op de kenmerken geslacht, leeftijd (16 categorieën), migratieachtergrond, burgerlijke staat, stedelijkheid, provincie, landsdeel, huishoudgrootte, inkomen, vermogen, enquêteseizoen en doelgroep.	Weegfactor is gebaseerd op de kenmerken geslacht, leeftijd (16 categorieën), migratieachtergrond, burgerlijke staat, stedelijkheid, provincie, landsdeel, huishoudgrootte, inkomen, vermogen, enquêteseizoen. In de LSM-A wordt niet gewogen naar doelgroep en wijkt de indeling van leeftijd in categorieën af.
Belangrijkste onderwerpen in de vragenlijst	Gezondheid, zorggebruik, leefstijl	Roken, gebruik van alcohol, drugs en sportprestatieverhogende middelen

2. Vraagstelling LSM-A Middelen en GE 2022

De vraagstellingen van de GE 2022 en LSM-A Middelen 2022 die overeenkomen of van elkaar verschillen maar ongeveer hetzelfde meten staan hieronder beschreven. Het gaat om de thema's roken, alcohol en drugs. In de GE worden geen vragen over sportprestatieverhogende middelen gesteld.

2.1 Roken

In Tabel 2 staan de vraagstellingen over roken uit de GE beschreven en daarnaast zijn de vraagstellingen uit de LSM-A Middelen die min of meer overeenkomen gezet. De verschillen worden hieronder beschreven.

De manier waarop typen tabaksproducten en de rookfrequentie daarvan wordt uitgevraagd. In de GE is dat beperkt tot SigPak, FreqSig en RookAnd, terwijl in de LSM-A Middelen daar uitgebreider over wordt doorgevraagd. Zie het blok roken in de LSM-A Middelen 2022 vragenlijst.

Een klein detail bij de vraag over een stoppoging in de laatste 12 maanden (Stoppog) is dat in de GE een referentiedatum (NAW_New_Datum_ref – 12 maanden) wordt gegeven en in de LSM-A Middelen niet. BeginLft bij de GE wordt gevraagd naar sigaretten roken en bij de LSM-A gevraagd naar roken. Dit geldt ook voor StopLft.

Tabel 2. Vraagstellingen roken in de Gezondheidsenquête (GE) 2022 en de Leefstijlmonitor Aanvullende Module Middelen (LSM-A Middelen) 2022

GE 2022 (variabele naam, vraag en antwoord)	LSM-A Middelen 2022 (variabele naam, vraag en antwoord)
Rook Nu volgen enkele vragen over roken. Het gaat hier om alle soorten tabaksproducten. Elektronische sigaretten tellen <u>niet</u> mee. Ook het verhitten van tabak of heatsticks met een apparaat zoals de IQOS telt <u>niet</u> mee. Rookt u weleens? (Ja/Nee)	Rook Nu volgen vragen over roken. Het gaat hier om alle soorten tabaksproducten. Elektronische sigaretten tellen <u>niet</u> mee. Ook het verhitten van tabak of heatsticks met een apparaat zoals de IQOS telt <u>niet</u> mee. Rookt u weleens? (Ja/Nee)
Sigpak Rookt u weleens sigaretten uit een pakje of sigaretten die u zelf rolt? (Ja/Nee)	-
FreqSig Hoeveel sigaretten rookt u gemiddeld per dag? (0..200) sigaretten	-
RookAnd Rookt u weleens iets anders dan sigaretten? (Ja/Nee)	-
RookMeest Wat rookt u het meest? 1. Sigaretten uit een pakje of sigaretten die u zelf rolt 2. Sigaren	-

3. Pijp 4. iets anders	
RookSoms Rookt u elke dag? (Ja/Nee)	RookDag Rookt u elke dag? (Ja/Nee)
StopPog Heeft u in de afgelopen 12 maanden, dus sinds <NAW_New_Datum_ref – 12 maanden>, weleens geprobeerd om te stoppen met roken? (Ja/Nee)	StopPog Heeft u in de afgelopen 12 maanden weleens geprobeerd om te stoppen met roken? (Ja/Nee)
EtmStop Heeft u het bij zo'n poging om te stoppen weleens 24 uur of langer volgehouden om niet te roken? (Ja/Nee)	EtmStop Heeft u het bij zo'n poging om te stoppen weleens 24 uur of langer volgehouden om niet te roken? (Ja/Nee)
RookVroeg Heeft u vroeger wel gerookt? (Ja/Nee)	RookVroeg Heeft u vroeger wel gerookt? (Ja/Nee)
Rook12mnd Rookte u een jaar geleden (ook)? 1. Ja, elke dag 2. Ja, maar niet elke dag 3. Nee	-
VrgRook Rookte u vroeger sigaretten uit een pakje of sigaretten die u zelf rolde / Heeft u eerder weleens sigaretten uit een pakje of sigaretten die u zelf rolde gerookt? (Ja/Nee)	-
BeginLft Hoe oud was u toen u begon met sigaretten roken. Als u het niet precies weet, mag u zeggen hoe oud u ongeveer was. (0..125)	BeginLft Hoe oud was u toen u begon met roken? Als u het niet precies weet, mag u zeggen hoe oud u ongeveer was. (0..125) jaar
StopLft Hoe oud was u toen u stopte met sigaretten roken. Als u het niet precies weet, mag u zeggen hoe oud u ongeveer was. (0..125)	StopLft Hoe oud was u toen u stopte met roken? Als u het niet precies weet, mag u zeggen hoe oud u ongeveer was. (0 ...125) jaar
MeeRookEHIS Nu een vraag over meerroken. Meerroken betekent dat u op dat moment zelf niet rookt en de tabaksrook van iemand anders inademt. U wordt dan dus blootgesteld aan tabaksrook van anderen. Hoe vaak wordt u/uw kind binnen blootgesteld aan tabaksrook van anderen? 1. Nooit of bijna nooit 2. Minder dan één keer per week 3. Minstens één keer per week, maar niet elke dag 4. Elke dag, minder dan één uur per dag 5. Elke dag, één uur of meer per dag	MeeRook De volgende vragen gaan over meerroken. Meerroken betekent dat u op dat moment zelf niet rookt en de tabaksrook van iemand anders inademt. U wordt dan dus blootgesteld aan tabaksrook van anderen. Hoe vaak wordt u <u>binnen</u> blootgesteld aan tabaksrook van anderen? 1. Nooit of bijna nooit 2. Minder dan één keer per week 3. Minstens één keer per week, maar niet elke dag 4. Elke dag, minder dan één uur per dag 5. Elke dag, één uur of meer per dag

<p>ESig_Nieuw Nu een paar vragen over andere producten die u kunt roken of gebruiken. Gebruikt u weleens een <u>elektronische sigaret</u>? Dat heet ook wel e-sigaret, e-smoker of shisha-pen. We bedoelen <u>niet</u> het verhitten van tabak of heatsticks met een apparaat zoals de IQOS.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, elke dag 2. Ja, maar niet elke dag 3. Nee, maar ik heb het vroeger gebruikt 4. Nee, nooit 	<p>ESig Nu een paar vragen over andere producten die u kunt roken of gebruiken. Gebruikt u weleens een <u>elektronische sigaret</u>? Dat heet ook wel e-sigaret, e-smoker of shisha-pen. We bedoelen <u>niet</u> het verhitten van tabak of heatsticks met een apparaat zoals de IQOS.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, Elke dag 2. Ja, maar niet elke dag 3. Nee, maar ik heb het vroeger gebruikt 4. Nee, nooit
<p>VerhitTabak_Nieuw Gebruikt u weleens een apparaat waarin tabak of heatsticks worden verhit, zoals de IQOS?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, elke dag 2. Ja, maar niet elke dag 3. Nee, maar ik heb het vroeger gebruikt 4. Nee, nooit 	<p>VerhitTabak Gebruikt u weleens <u>een apparaat waarin tabak of heatsticks worden verhit</u>, zoals de IQOS?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, elke dag 2. Ja, maar niet elke dag 3. Nee, maar ik heb het vroeger gebruikt 4. Nee, nooit

2.2 Alcohol

In Tabel 3 staan de vraagstellingen over alcohol uit de GE beschreven en daarnaast zijn de vraagstellingen uit de LSM-A Middelen die min of meer overeenkomen gezet. De verschillen worden hieronder beschreven.

Een kleine nuance verschil voor de vraag over of men in de afgelopen 6 maanden 4 of meer glazen op een dag heeft gedronken (Alc4meer). In de GE wordt een referentiedatum (NAW_NEW.Datum_ref – xx maanden) toegevoegd en in de LSM-A Middelen niet.

In de GE worden vragen over de frequentie van alcoholgebruik (DdwkDag, DdwkGlas, WenDag, WendGlas) gevraagd. Deze vragen worden niet gesteld in de LSM-A Middelen, maar via de Audit vragen in kaart gebracht. Zie de LSM-A Middelen 2022 vragenlijst.

Tabel 3. Vraagstellingen alcohol in de Gezondheidsenquête (GE) 2022 en de Leefstijlmonitor Aanvullende Module Middelen (LSM-A Middelen) 2022

GE 2022 (variabele naam, vraag en antwoord)	LSM-A Middelen 2022 (variabele naam, vraag en antwoord)
<p>Alcohol De volgende vragen gaan over alcohol drinken. Heeft u in de <u>afgelopen 12 maanden</u>, dus sinds <NAW_NEW.Datum_ref – 12 maanden>, weleens alcohol gedronken, bijvoorbeeld bier, wijn, sterke drank, mixdrankjes of cocktails? Bier en wijn met weinig alcohol tellen wel mee. Bier en wijn zonder alcohol (0,0%) tellen niet mee. (Ja/Nee)</p>	<p>Alcohol De volgende vragen gaan over alcohol drinken. Heeft u in de <u>afgelopen 12 maanden</u>, dus sinds <New_HHB.RefDate – 12 maanden>, weleens alcohol gedronken, bijvoorbeeld bier, wijn, sterke drank, mixdrankjes of cocktails? Bier en wijn met weinig alcohol tellen wel mee. Bier en wijn zonder alcohol (0,0%) tellen niet mee. (Ja/Nee)</p>
<p>AlcOoit Heeft u ooit alcohol gedronken?</p>	<p>AlcOoit Heeft u ooit alcohol gedronken?</p>

(Ja/Nee)	(Ja/Nee)
<p>DdwkDag Op hoeveel van de 4 door-de-weekse dagen, dus maandag tot en met donderdag, drinkt u gemiddeld genomen alcohol?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 4 dagen 2. 3 dagen 3. 2 dagen 4. 1 dag 5. Minder dan 1 dag 6. Ik drink nooit op door-de-weekse dagen 	-
<p>DdwkGlas Hoeveel glazen drinkt u dan gemiddeld op zo'n door-de-weekse dag?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 16 of meer glazen 2. 11 tot en met 15 glazen 3. 7 tot en met 10 glazen 4. 6 glazen 5. 5 glazen 6. 4 glazen 7. 3 glazen 8. 2 glazen 9. 1 glas 	-
<p>WEndDag Op hoeveel van de 3 weekenddagen, dus vrijdag tot en met zondag, drinkt u gemiddeld genomen alcohol?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 3 dagen 2. 2 dagen 3. 1 dag 4. Minder dan 1 dag 5. Ik drink nooit in het weekend 	-
<p>WEndGlas Hoeveel glazen drinkt u dan gemiddeld op zo'n weekenddag?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 16 of meer glazen 2. 11 tot en met 15 glazen 3. 7 tot en met 10 glazen 4. 6 glazen 5. 5 glazen 6. 4 glazen 7. 3 glazen 8. 2 glazen 9. 1 glas 	-
<p>AlcMeer4 Hoe vaak heeft u in de afgelopen 6 maanden, dus sinds < NAW_NEW.Datum_ref – 6 maanden>, <u>4 of meer glazen alcohol</u> op één dag gedronken?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elke dag 2. 5 of 6 keer per week 3. 3 of 4 keer per week 4. 1 of 2 keer per week 5. 1 tot en met 3 keer per maand 6. 3 tot en met 5 keer per 6 maanden 7. 1 of 2 keer per 6 maanden 8. Nooit 	<p>AlcMeer4 Hoe vaak heeft u in de afgelopen 6 maanden <u>4 of meer glazen</u> alcohol op één dag gedronken?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elke dag 2. 5 of 6 keer per week 3. 3 of 4 keer per week 4. 1 of 2 keer per week 5. 1 tot en met 3 keer per maand 6. 3 tot en met 5 keer per 6 maanden 7. 1 of 2 keer per 6 maanden 8. Nooit

8. Nooit	
AlcMeer6 Hoe vaak heeft u in de afgelopen 6 maanden, <u>6 of meer glazen alcohol</u> op één dag gedronken? 1. Elke dag 2. 5 of 6 keer per week 3. 3 of 4 keer per week 4. 1 of 2 keer per week 5. 1 tot en met 3 keer per maand 6. 3 tot en met 5 keer per 6 maanden 7. 1 of 2 keer per 6 maanden 8. Nooit	AlcMeer6 Hoe vaak heeft u in de afgelopen 6 maanden <u>6 of meer glazen</u> alcohol op één dag gedronken? 1. Elke dag 2. 5 of 6 keer per week 3. 3 of 4 keer per week 4. 1 of 2 keer per week 5. 1 tot en met 3 keer per maand 6. 3 tot en met 5 keer per 6 maanden 7. 1 of 2 keer per 6 maanden 8. Nooit

2.3 Drugs

In Tabel 4 staan de vraagstellingen over drugs uit de GE beschreven en daarnaast zijn de vraagstellingen uit de LSM-A Middelen die min of meer overeenkomen gezet. De verschillen worden hieronder beschreven.

De vraagstelling rondom druggebruik is hetzelfde, alleen worden in de LSM-A Middelen meer drug soorten, zoals truffels, ketamine en 2-CB uitgevraagd. Daarnaast worden in de LSM-A Middelen sommige drugs apart van elkaar uitgevraagd, zoals cocaïne en crack, terwijl in de GE deze drugs in 1 categorie zijn samengevoegd.

Tabel 4. Vraagstellingen drugs in de Gezondheidsenquête (GE) 2022 en de Leefstijlmonitor Aanvullende Module Middelen (LSM-A Middelen) 2022

GE 2022 (variabele naam, vraag en antwoord)	LSM-A Middelen 2022 (variabele naam, vraag en antwoord)
Drug_Group De volgende vragen gaan over het gebruik van drugs. Heeft u de volgende middelen weleens gebruikt en zo ja, wanneer voor het laatst?	IntroDrug De volgende vragen gaan over het gebruik van drugs. Heeft u de volgende middelen weleens gebruikt en zo ja, wanneer voor het laatst?
Drug_Can Cannabis (hasj, wiet, marihuana) 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt	Drug_Can Cannabis (hasj, wiet, marihuana) 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
Drug_Amf Amfetamine (zoals pep en speed) 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt	Drug_Amf Amfetamine (zoals pep en speed) 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
Drug_XTC XTC (ecstasy, MDMA)	Drug_XTC XTC (ecstasy, MDMA)

<p>1. Ja, in de afgelopen 30 dagen</p> <p>2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen</p> <p>3. Ja, langer dan 12 maanden geleden</p> <p>4. Nee, nooit gebruikt</p>	<p>1. Ja, in de afgelopen 30 dagen</p> <p>2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen</p> <p>3. Ja, langer dan 12 maanden geleden</p> <p>4. Nee, nooit gebruikt</p>
<p>Drug_LSD</p> <p>LSD</p> <p>1. Ja, in de afgelopen 30 dagen</p> <p>2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen</p> <p>3. Ja, langer dan 12 maanden geleden</p> <p>4. Nee, nooit gebruikt</p>	<p>Drug_LSD</p> <p>LSD</p> <p>1. Ja, in de afgelopen 30 dagen</p> <p>2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen</p> <p>3. Ja, langer dan 12 maanden geleden</p> <p>4. Nee, nooit gebruikt</p>
-	<p>Drug_Truf</p> <p>Truffels (sclerotia of tripknollen)</p> <p>1. Ja, in de afgelopen 30 dagen</p> <p>2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen</p> <p>3. Ja, langer dan 12 maanden geleden</p> <p>4. Nee, nooit gebruikt</p>
<p>Drug_Paddo</p> <p>Paddo's (hallucinogene paddenstoeltjes of magic mushrooms)</p> <p>1. Ja, in de afgelopen 30 dagen</p> <p>2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen</p> <p>3. Ja, langer dan 12 maanden geleden</p> <p>4. Nee, nooit gebruikt</p>	<p>Drug_Paddo</p> <p>Paddo's (hallucinogene paddenstoeltjes of magic mushrooms)</p> <p>1. Ja, in de afgelopen 30 dagen</p> <p>2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen</p> <p>3. Ja, langer dan 12 maanden geleden</p> <p>4. Nee, nooit gebruikt</p>
<p>Drug_CocCrack</p> <p>Cocaïne (ook crack, gekookte coke, freebase)</p> <p>1. Ja, in de afgelopen 30 dagen</p> <p>2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen</p> <p>3. Ja, langer dan 12 maanden geleden</p> <p>4. Nee, nooit gebruikt</p>	<p>Drug_Coc</p> <p>Cocaïne (poeder of snuifcoke)</p> <p>1. Ja, in de afgelopen 30 dagen</p> <p>2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen</p> <p>3. Ja, langer dan 12 maanden geleden</p> <p>4. Nee, nooit gebruikt</p> <p>Drug_Crack</p> <p>Crack (gekookte coke of freebase)</p> <p>1. Ja, in de afgelopen 30 dagen</p> <p>2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen</p> <p>3. Ja, langer dan 12 maanden geleden</p> <p>4. Nee, nooit gebruikt</p>
<p>Drug_Hero</p> <p>Heroïne (horse, smack of bruin)</p> <p>1. Ja, in de afgelopen 30 dagen</p> <p>2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen</p> <p>3. Ja, langer dan 12 maanden geleden</p> <p>4. Nee, nooit gebruikt</p>	<p>Drug_Hero</p> <p>Heroïne (horse, smack of bruin)</p> <p>1. Ja, in de afgelopen 30 dagen</p> <p>2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen</p> <p>3. Ja, langer dan 12 maanden geleden</p> <p>4. Nee, nooit gebruikt</p>

<p>GHBGBL GHB of GBL</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt 	<p>Drug_GHBGBL GHB of GBL</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
<p>Drug_Meth Methadon</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt 	<p>Drug_Meth Methadon</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
-	<p>Drug_Keta Ketamine</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
<p>Drug_4FA 4-Fluoramfetamine (4-FA, 4-FMP of Flux)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt 	<p>Drug_4FA 4-Fluoramfetamine (4-FA, 4-FMP, of Flux)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
-	<p>Drug_2CB 2C-B</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
<p>Drug_Lach Lachgas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt 	<p>Drug_Lach Lachgas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
-	<p>Drug_Methamf Methamfetamine (Crystal meth)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt

-	<p>Drug_3MMC 3-MMC (Poes of 3M)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
-	<p>Drug_4MMC 4-MMC (Miauw-Miauw of Mefedron)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
-	<p>Drug_APB 6-APB (Benzo Fury of 5-APB)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
-	<p>Drug_SyntCan Synthetische cannabis, bijvoorbeeld spice</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
-	<p>Drug_Methox Methoxetamine (MXE of Mexxy)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
-	<p>Drug_Aya Ayahuasca</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt
<p>Drug_Andrs Andere drug</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt 	<p>Drug_Andrs Andere drug</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja, in de afgelopen 30 dagen 2. Ja, in de afgelopen 12 maanden maar niet in de afgelopen 30 dagen 3. Ja, langer dan 12 maanden geleden 4. Nee, nooit gebruikt

<p>AndDrugs Welke drug is dat dan? STRING[50]</p>	<p>AndDrugs Welke drug is dat dan? STRING[50]</p>
<p>CanDag U heeft aangegeven dat u in de afgelopen 30 dagen cannabis heeft gebruikt. Op hoeveel dagen heeft u in de <u>afgelopen 30 dagen</u> cannabis, dus hasj, wiet of marihuana gebruikt? 1. 20 dagen of meer 2. 10 tot en met 19 dagen 3. 4 tot en met 9 dagen 4. 1 tot en met 3 dagen</p>	<p>CanDag U heeft aangegeven dat u in de afgelopen 30 dagen cannabis heeft gebruikt. Op hoeveel dagen heeft u in de <u>afgelopen 30 dagen</u> cannabis (hasj, wiet, marihuana) gebruikt? 1. 20 dagen of meer 2. 10 – 19 dagen 3. 4 – 9 dagen 4. 1 – 3 dagen</p>
<p>AantJoin Als u blowt, hoeveel joints rookt u dan op een typische blowdag? 1. Ik gebruik cannabis nooit in een joint 2. Minder dan 1 joint 3. 1 joint 4. 2 joints 5. 3 joints 6. 4 joints 7. 5 joints 8. 6 joints 9. 7 joints 10. 8 joints 11. 9 joints 12. 10 tot en met 14 joints 13. 15 tot en met 19 joints 14. 20 joints of meer</p>	<p>AantJoin Als u blowt, hoeveel joints rookt u dan op een typische blowdag? 1. Ik gebruik cannabis nooit in een joint 2. Minder dan 1 joint 3. 1 joint 4. 2 joints 5. 3 joints 6. 4 joints 7. 5 joints 8. 6 joints 9. 7 joints 10. 8 joints 11. 9 joints 12. 10 tot en met 14 joints 13. 15 tot en met 19 joints 14. 20 joints of meer</p>
<p>SoortCan Welk soort cannabis gebruikt u meestal? 1. Hasj 2. Wiet of marihuana 3. Allebei even vaak</p>	<p>SoortCan Welk soort cannabis gebruikt u meestal? 1. Hasj 2. Wiet of marihuana 3. Allebei even vaak</p>

3. Resultaten vergelijking LSM-A Middelen met GE 2022

Omdat we verwachten dat deze verschillen in de onderzoeksopzet geen grote invloed zullen hebben op de resultaten, willen we de resultaten van beide onderzoeken met elkaar vergelijken zodat we antwoord kunnen geven op de vraag: in welke mate zijn de data van de LSM-A plausibel in vergelijking met de GE? Hiervoor gebruiken we de gewogen cijfers. We berekenen hiervoor de 95 % betrouwbaarheidsintervallen van de GE en de LSM-A. Als de betrouwbaarheidsintervallen niet overlappen, zijn de verschillen tussen de GE en de LSM-A significant.

3.1 Roken

Hieronder worden de verschillen en gelijkenissen in de resultaten van de GE en LSM-A voor personen van 18 jaar of ouder besproken. Hiervoor zijn de gemiddelden getoetst, voor mannen en vrouwen apart en voor acht leeftijdscategorieën.

De percentages rokers voor alle volwassenen, voor mannen en vrouwen, voor 20- tot 39-jarigen en voor 50- tot 64-jarigen zijn op basis van de LSM-A significant lager dan de percentages op basis van de GE (tabel 5). Het rookcijfer voor de volwassenen op basis van de LSM-A is 16,5%; op basis van de GE is dat 18,9%. De percentages ex-rokers zijn wel vergelijkbaar tussen de twee onderzoeken. Ongeveer een derde van de volwassenen heeft vroeger gerookt. De percentages nooit-rokers zijn op basis van de LSM-A hoger dan op basis van de GE. Dit geldt voor de volwassenen, voor mannen en vrouwen apart en voor enkele leeftijdscategorieën: op basis van de LSM-A heeft 50,1% van de volwassenen nooit gerookt; op basis van de GE is dat 48,4%.

Tabel 5. Rokers, ex-rokers en nooit-rokers, 18 jaar en ouder, 2022

	Rokers				Ex-rokers				Nooit-rokers			
	GE		LSM-A		GE		LSM-A		GE		LSM-A	
	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM
Totaal	18,9	0,4	16,5	0,4	32,8	0,5	33,5	0,5	48,4	0,6	50,1	0,5
Man	22,7	0,7	19,3	0,6	33,3	0,8	34,5	0,7	44,0	0,8	46,2	0,7
Vrouw	15,2	0,6	13,7	0,5	32,2	0,7	32,4	0,7	52,6	0,8	53,9	0,7
18-19 jaar	23,4	2,8	23,3	2,4	5,9	1,5	2,7	0,9	70,7	3,0	74,0	2,5
20-29 jaar	27,8	1,3	24,1	1,1	11,2	0,9	11,7	0,8	61,0	1,4	64,2	1,2
30-39 jaar	21,3	1,2	17,7	1,0	22,6	1,2	22,4	1,1	56,1	1,4	59,9	1,3
40-49 jaar	20,0	1,2	19,0	1,0	29,6	1,3	31,2	1,2	50,4	1,4	49,9	1,3
50-54 jaar	20,6	1,5	16,2	1,2	32,6	1,7	31,2	1,6	46,8	1,9	52,6	1,7
55-64 jaar	18,7	1,1	14,1	0,9	39,6	1,3	42,1	1,2	41,5	1,3	43,8	1,2
65-74 jaar	12,2	1,0	12,7	0,9	55,4	1,5	55,7	1,4	32,4	1,4	31,6	1,3
75 jr of ouder	6,5	0,9	6,5	0,8	51,9	1,7	54,2	1,6	41,7	1,7	39,3	1,5

SEM Standard Error of the Mean

xx Significant verschil tussen GE en LSM-A (95 % betrouwbaarheid)

De percentages dagelijkse rokers verschillen tussen de GE en de LSM-A voor alle volwassenen, voor de mannen en de vrouwen en voor enkele leeftijdscategorieën. Volgens de resultaten van de LSM-A is 11,3% van de volwassenen een dagelijkse roker; volgens de GE is 13,1% een dagelijkse roker (tabel 6). Het percentage gebruikers van een e-sigaret is vergelijkbaar tussen beide onderzoeken: ongeveer 2,5 % heeft in het afgelopen jaar weleens een e-sigaret gebruikt. Alleen bij de groep 40- tot 49-jarigen ligt het aandeel e-sigaret gebruikers bij de LSM lager dan bij de GE.

Tabel 6. Dagelijkse rokers en gebruik e-sigaret, 18 jaar en ouder, 2022

	Dagelijkse rokers				Gebruik e-sigaret			
	GE		LSM-A		GE		LSM-A	
	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM
Totaal	13,1	0,4	11,3	0,3	2,8	0,2	2,5	0,2
Man	15,5	0,6	13,0	0,5	3,1	0,3	2,5	0,2
Vrouw	10,9	0,5	9,6	0,4	2,5	0,2	2,4	0,2
18-19 jaar	8,2	1,8	7,5	1,5	10,3	2,0	11,7	1,9
20-29 jaar	15,5	1,0	12,0	0,8	5,9	0,7	5,9	0,6
30-39 jaar	13,9	1,0	11,8	0,8	2,6	0,5	2,3	0,4
40-49 jaar	15,0	1,0	14,1	0,9	3,6	0,5	1,8	0,3
50-54 jaar	16,9	1,4	13,0	1,1	2,0	0,5	0,9	0,3
55-64 jaar	14,8	1,0	11,7	0,8	1,3	0,3	1,7	0,3
65-74 jaar	10,2	0,9	10,9	0,8	1,0	0,3	0,7	0,2
75 jr of ouder	5,1	0,8	5,1	0,7	0,1	0,1	0,3	0,2

xx Significant verschil tussen GE en LSM-A (95 % betrouwbaarheid)

3.2 Alcohol

Ondanks het verschil in de vraagstelling zijn de resultaten tussen GE en LSM-A voor drinkers, ex-drinkers en nooit-drinkers vergelijkbaar. Rond de 78% van de respondenten van 18 jaar en ouder drinkt alcohol en ruim 12% heeft vroeger wel gedronken, maar het afgelopen jaar niet (tabel 7). Enkel in de leeftijdscategorieën 18- tot 19-jarigen en 40- tot 49 jarigen zijn enkele verschillen zichtbaar tussen de LSM-A en de GE. Ongeveer 10% van de volwassenen is volgens beide onderzoeken geheelonthouder.

Tabel 7. Drinkers, ex-drinkers en nooit-drinkers, 18 jaar en ouder, 2022

	Drinkers				Ex-drinkers				Nooit-drinkers			
	GE		LSM-A		GE		LSM-A		GE		LSM-A	
	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM
Totaal	77,5	0,5	78,5	0,4	12,4	0,4	11,8	0,3	10,1	0,3	9,7	0,3
Man	82,8	0,6	82,9	0,5	9,9	0,5	9,8	0,4	7,3	0,4	7,2	0,4
Vrouw	72,5	0,7	74,1	0,6	14,7	0,6	13,7	0,5	12,8	0,5	12,2	0,5
18-19 jaar	79,3	2,6	80,7	2,3	6,7	1,6	2,7	0,9	14,0	2,3	16,6	2,1
20-29 jaar	81,8	1,1	82,6	1,0	8,6	0,8	6,7	0,6	9,7	0,8	10,7	0,8
30-39 jaar	78,2	1,2	78,3	1,1	12,0	0,9	11,9	0,8	9,9	0,8	9,8	0,8
40-49 jaar	75,5	1,2	79,9	1,0	12,5	1,0	11,7	0,8	12,1	0,9	8,4	0,7
50-54 jaar	79,1	1,5	78,8	1,4	11,2	1,2	11,1	1,1	9,6	1,1	10,1	1,0

55-64 jaar	77,7	1,1	77,8	1,0	13,0	0,9	13,3	0,8	9,3	0,8	8,9	0,7
65-74 jaar	78,5	1,2	79,7	1,1	13,3	1,0	12,6	0,9	8,2	0,8	7,6	0,7
75 jr of ouder	69,8	1,6	68,9	1,5	19,1	1,4	19,2	1,2	11,1	1,1	11,9	1,0

xx Significant verschil tussen GE en LSM-A (95 % betrouwbaarheid)

3-3 Drugs

Het gebruik van cannabis in de afgelopen 30 dagen verschilt tussen de GE en de LSM-A (tabel 8). Volgens de GE heeft 4,8% van de volwassenen in deze periode cannabis gebruikt, volgens de LSM-A 4,1%. Ook mannen en 20- tot 29-jarigen laten een verschil in cannabisgebruik in de afgelopen 30 dagen tussen de twee onderzoeken zien. Het cannabisgebruik in het afgelopen jaar is wel vergelijkbaar tussen de twee onderzoeken voor alle onderzochte groepen, met uitzondering van de mannen. Ongeveer 7 à 8% van de volwassenen heeft het afgelopen jaar cannabis gebruikt. Bijna een kwart van de volwassenen heeft ooit cannabis gebruikt. Ook dit verschilt niet tussen beide onderzoeken.

Tabel 8. Gebruik van cannabis, 18 jaar en ouder, 2022

	Afgelopen 30 dagen				Afgelopen 12 maanden				Ooit			
	GE		LSM-A		GE		LSM-A		GE		LSM-A	
	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM
Totaal	4,8	0,2	4,1	0,2	7,8	0,3	7,1	0,3	23,6	0,5	23,5	0,4
Man	7,1	0,4	5,8	0,3	10,9	0,5	9,4	0,4	28,6	0,7	28,5	0,7
Vrouw	2,5	0,2	2,5	0,2	4,8	0,3	4,8	0,3	18,7	0,6	18,7	0,6
18-19 jaar	11,7	2,1	16,1	2,1	24,9	2,8	27,4	2,6	36,9	3,2	32,5	2,7
20-29 jaar	12,7	0,9	10,0	0,8	21,8	1,2	19,5	1,0	44,5	1,4	42,2	1,3
30-39 jaar	5,9	0,7	5,5	0,6	10,6	0,9	9,3	0,7	39,2	1,4	36,0	1,2
40-49 jaar	4,1	0,6	3,8	0,5	5,6	0,7	5,3	0,6	27,5	1,3	29,7	1,2
50-54 jaar	3,8	0,7	2,4	0,5	5,0	0,8	4,4	0,7	20,4	1,5	22,1	1,4
55-64 jaar	2,2	0,4	1,7	0,3	2,6	0,4	2,3	0,4	12,5	0,9	14,8	0,9
65-74 jaar	0,7	0,2	0,5	0,2	0,9	0,3	0,6	0,2	7,2	0,8	7,6	0,7
75 jr of ouder	0,3	0,2	0,2	0,1	0,4	0,2	0,2	0,1	1,5	0,4	1,6	0,4

xx Significant verschil tussen GE en LSM-A (95 % betrouwbaarheid)

In de LSM-A worden meer soorten drugs nagevraagd dan in de GE. Bij beide vragenlijsten hebben de respondenten wel de mogelijkheid om aan te geven dat ze een andere soort drugs gebruiken dan de soorten die in de vragenlijst worden genoemd. Opmerkelijk is dat het gebruik van alle soorten drugs behalve cannabis in de afgelopen 12 maanden en ooit onder volwassenen hoger is in de GE dan in de LSM-A (tabel 9). Dit geldt ook voor de groep mannen en voor gebruik in de afgelopen 20 dagen ook voor enkele leeftijdscategorieën. Het ooi-gebruik van andere drugs dan cannabis is wel vergelijkbaar, met uitzondering van de 50- tot 54-jarigen.

Tabel 9. Gebruik van overige drugs (exclusief cannabis), 18 jaar en ouder, 2022

	Afgelopen 30 dagen				Afgelopen 12 maanden				Ooit			
	GE		LSM-A		GE		LSM-A		GE		LSM-A	
	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM

Totaal	2,7	0,2	2,1	0,1	5,7	0,3	4,8	0,2	13,0	0,4	12,9	0,3
Man	3,7	0,3	2,3	0,2	7,3	0,4	5,6	0,3	16,0	0,6	15,7	0,5
Vrouw	1,8	0,2	1,8	0,2	4,0	0,3	4,1	0,3	10,0	0,5	10,1	0,4
18-19 jaar	7,2	1,7	4,4	1,2	14,0	2,3	10,5	1,8	15,6	2,4	15,2	2,1
20-29 jaar	7,7	0,7	6,4	0,6	17,5	1,1	15,9	0,9	29,0	1,3	27,4	1,1
30-39 jaar	4,0	0,6	2,8	0,4	8,6	0,8	7,1	0,7	22,1	1,2	20,6	1,0
40-49 jaar	2,8	0,5	1,3	0,3	4,3	0,6	2,9	0,4	16,8	1,1	15,1	0,9
50-54 jaar	0,9	0,4	1,2	0,4	2,1	0,5	2,3	0,5	7,2	1,0	11,0	1,1
55-64 jaar	0,8	0,2	0,7	0,2	1,3	0,3	0,9	0,2	5,0	0,6	5,8	0,6
65-74 jaar	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3	0,2	0,3	0,2	2,7	0,5	3,3	0,5
75 jr of ouder	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	0,2	0,5	0,3	0,9	0,3

xx Significant verschil tussen GE en LSM-A (95 % betrouwbaarheid)

Het totale gebruik van drugs (inclusief cannabis) in de afgelopen 30 dagen en in de afgelopen 12 maanden is op basis van de GE hoger dan op basis van de LSM-A. Dit geldt voor alle volwassenen en voor mannen (tabel 10). Ongeveer een kwart van de volwassenen heeft ooit drugs gebruikt. Deze uitkomst verschilt niet tussen de twee onderzoeken.

Tabel 10. Gebruik van drugs (inclusief cannabis), 18 jaar en ouder, 2022

	Afgelopen 30 dagen				Afgelopen 12 maanden				Ooit			
	GE		LSM-A		GE		LSM-A		GE		LSM-A	
	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM	%	SEM
Totaal	6,2	0,3	5,3	0,2	10,3	0,3	9,3	0,2	25,7	0,5	25,8	0,4
Man	8,8	0,5	7,0	0,4	13,8	0,5	11,6	0,3	31,0	0,7	30,8	0,7
Vrouw	3,7	0,3	3,7	0,3	6,8	0,4	7,0	0,3	20,6	0,6	20,9	0,6
18-19 jaar	15,4	2,4	17,3	2,2	27,7	2,9	27,9	1,8	38,5	3,2	32,9	2,7
20-29 jaar	17,0	1,1	13,6	0,9	29,1	1,3	25,9	0,9	48,9	1,4	45,6	1,3
30-39 jaar	8,3	0,8	7,2	0,7	15,2	1,0	13,0	0,7	42,5	1,4	39,3	1,3
40-49 jaar	5,6	0,7	4,6	0,5	7,6	0,8	7,1	0,4	30,0	1,3	32,6	1,2
50-54 jaar	3,9	0,7	3,4	0,6	5,6	0,9	5,9	0,5	21,7	1,5	25,7	1,5
55-64 jaar	2,5	0,4	2,2	0,4	3,3	0,5	2,7	0,2	13,9	0,9	15,8	0,9
65-74 jaar	0,9	0,3	0,5	0,2	1,2	0,3	0,9	0,2	8,0	0,8	8,4	0,8
75 jr of ouder	0,4	0,2	0,2	0,2	0,5	0,2	0,5	0,2	1,9	0,5	2,4	0,5

xx Significant verschil tussen GE en LSM-A (95 % betrouwbaarheid)

3.4 Conclusie

De LSM-A en de GE laten verschillen zien in het percentage rokers, nooit-rokers en dagelijkse rokers. Het percentage ex-rokers en het percentage mensen dat een e-sigaret gebruikt is wel vergelijkbaar tussen de twee onderzoeken. De percentages drinkers, ex-drinkers en het percentage mensen dat nooit alcohol heeft gedronken zijn ook vergelijkbaar tussen beide onderzoeken. Het aandeel personen dat in de afgelopen 30 dagen cannabis heeft gebruikt verschilt tussen de twee onderzoeken. Het aandeel personen dat in het afgelopen jaar en ooit cannabis heeft gebruikt is wel vergelijkbaar. Het gebruik van andere drugs dan cannabis en het gebruik van alle drugs inclusief cannabis verschillen eveneens tussen de twee onderzoeken.

De percentages rokers en dagelijkse rokers zijn op basis van de GE hoger dan op basis van de LSM-A. Als er verschillen zijn in het gebruik van cannabis en andere drugs, zijn de percentages op basis van de GE ook hoger dan op basis van de LSM-A.

De verschillen tussen de uitkomsten van de GE en de LSM-A zijn vergelijkbaar met de verschillen in 2020. In 2020 waren er ook verschillen tussen beide onderzoeken in het totaal percentage rokers, nooit-rokers, dagelijkse rokers, cannabisgebruik in de afgelopen 20 dagen, het gebruik van andere drugs dan cannabis in de afgelopen 30 dagen, en het gebruik van drugs (inclusief cannabis) in de afgelopen 30 dagen en in de afgelopen 12 maanden. Het enige verschil is dat er in 2020 (in tegenstelling tot 2022) geen verschil was in het gebruik van andere drugs dan cannabis in de afgelopen 12 maanden, maar wel in het ooit-gebruik van andere drugs dan cannabis. De grootte van de verschillen tussen beide onderzoeken lijken in 2022 iets kleiner te zijn dan in 2020.